

Rada Miejska w Pszczynie
ul. Rynek 2
43-200 Pszczyna

Szanowni Państwo,

w trosce o zdrowie Nas wszystkich Kampania Społeczna Nie Dokarmiaj Smoga wspólnie z grupą Rowerowa Pszczyna przygotowała wnioski, których wdrożenie przyczyni się do ochrony mieszkańców przed skutkami zanieczyszczenia powietrza oraz do poprawy jego jakości.

Poniżej sformułowane wnioski kierujemy do Państwa Radnych, licząc na dobrą wolę i chęć zaangażowania się w rozwiązanie tego jakże ważnego problemu. Jednocześnie potwierdzamy naszą gotowość do współpracy z Państwem w celu realizacji naszych wniosków.

Cel I

Ochrona mieszkańców gminy przed skutkami zanieczyszczonego powietrza

Zadania:

1. Egzekwowanie monitoringu jakości powietrza w placówkach edukacyjnych. W zeszłym roku przekazaliśmy wszystkim placówkom (publicznym i niepublicznym) w gminie zalaminowane tablice w trzech kolorach symbolizujących różną jakość powietrza. Tablice powinny być umieszczone w miejscu widocznym zarówno dla dzieci jak i rodziców.
2. Apel do pracowników placówek edukacyjnych o "przemysłane" wyjścia na zewnątrz (np. spacer, lekcje wychowania fizycznego, wyjścia na lodowisko) podczas dni ze znacznym przekroczeniem stężeniem pyłów PM 10 i 2,5.
3. Zainstalowanie mobilnej tablicy świetlnej na rynku informującej o stanie powietrza.
4. Zmiana lokalizacji mobilnego czujnika mierzącego pyły zawieszone PM 10 i 2,5 zintegrowanego z tablicą świetlną, który gmina otrzymała od PGNiG. Obecnie urządzenie umieszczone jest na budynku kotłowni na osiedlu Piastów. W tej części miasta znajduje się już czujnik na budynku Zespołu Szkół Nr 1. Stoimy na stanowisku, że tego typu urządzenie powinno być zlokalizowane w innych newralgicznych punktach gminy np. na budynku PP Nr 4 przy ul. Narcyzów na osiedlu Piłsudskiego.
5. Stopniowe powiększanie sieci czujników.
6. Wyposażenie w maski antysmogowe pracowników służb miejskich.
7. Uproszczenie formy informowania o stanie jakości powietrza na tablicy świetlnej,

którą Urząd Miasta dzierżawi od portalu pless.pl. Zmiana danych procentowych na adekwatny kolor.

8. Oznaczanie i zgłaszanie największych źródeł zanieczyszczeń (indywidualne gospodarstwa domowe, podmioty prowadzące działalność gospodarczą oraz samochody) za pomocą aplikacji na telefon komórkowy „Złap Smoga”.

Działanie aplikacji polega na anonimowym zgłoszeniu (podanie adresu) emitenta zanieczyszczeń, na który powinna zareagować straż miejska. Proponujemy, aby aplikacja została rozbudowana o moduł wskazania źródła zanieczyszczeń bez podawania adresu, gdyż nie zawsze jesteśmy w stanie ustalić adres (np. jadąc samochodem). Analogicznie można podejść do „kopających” samochodów – zdjęcie z tablicą rejestracyjną, na podstawie którego można określić właściciela i w trybie pilnym skierować pojazd na badanie techniczne. Działanie aplikacji wymaga ścisłej współpracy ze strażą miejską i policją.

Cel II.

Poprawa jakości powietrza.

Zadania szczegółowe

1. Podjęcie współpracy z kominiarzami, którzy podczas corocznych kontroli przewodów kominowych mogą:

- inwentaryzować paleniska,
- instruować jak prawidłowo rozpalić piec m.in. za pomocą ulotek (palenie od góry),
- przypominać o terminie wymiany kotła.

„Kominiarze docierają do każdego mieszkańca i mają techniczną wiedzę dotyczącą kotłowni i kotłów. Komin jest elementem wspólnym pieca, ma wpływ na emisję spalin – jeśli nie jest oczyszczony, powoduje większą emisję pyłów do atmosfery. Dlatego przy walce ze smogiem nie można skupiać się jedynie na palenisku, ale także na kominie – tak więc kominiarze wydają się najbardziej odpowiednimi osobami, które mogłyby to kontrolować.” (źródło: <https://smoglab.pl/kominiarze-pomoga-w-kontrolach-palenisk/>). Dane uzyskane podczas inwentaryzacji pomogą oszacować skalę problemu i wzbogacą bazę straży miejskiej, która w imieniu burmistrza mogłaby wysyłać informację o zbliżającym się terminie wymiany starego kotła (terminy obowiązujące w uchwale antysmogowej). Zaproponowane działania zostały z powodzeniem wdrożone w zeszłym sezonie grzewczym w Ustroniu, dzięki współpracy Ustrońskiego Alarmu Smogowego z mistrzem kominiarskim Pawłem Waszkiem oraz burmistrzem Ustronia.

Sądzimy również, że właściciele (lub osoby obsługujące kotły), które emitują teraz najwięcej zanieczyszczeń powinny obowiązkowo uczestniczyć w instruktażowych pokazach efektywnego palenia w piecach.

2. Wprowadzenie opłaty za wywóz popiołu

Należy dążyć do zmiany ustawy określającej wywóz popiołu (lobbowanie razem z innymi gminami w rządzie).

3. Wprowadzenie zmian w planie zagospodarowania przestrzennego:

- Wpis do planu zagospodarowania o zakazie stosowania na terenie gminy ogrzewania przy użyciu paliw stałych dla wszystkich nowoprojektowanych budynków oraz podlegających przebudowie/rozbudowie.

- Wydawanie decyzji o zakazie na poziomie wzięt w miejscach nie objętych planem zagospodarowania. Nasza gmina jest w 99% zgazyfikowana, dlatego jesteśmy przekonani, że wprowadzenie tego zapisu nie powinno stanowić problemu. W pobliskiej gminie Kobiór takie regulacje funkcjonują od kilku lat.

4. Zabezpieczenie pieniędzy na stworzenie gminnego programu wymiany kotłów węglowych na gazowe lub instalacje OZE połączonego z termomodernizacją.

Uważamy, że dopłaty do termomodernizacji nie związanej z wymianą źródła ciepła nie mają sensu, ponieważ nie przyczyniają się do poprawy jakości powietrza. Budynki, w których w zeszłym roku została przeprowadzona termomodernizacja bez wymiany starego kotła (w ramach obecnego programu) emitują tyle samo zanieczyszczeń co przed termomodernizacją.

5. Uchwalenie jako prawo lokalne - podatku "dymowego"

Wprowadzenie podatku "dymowego" dla wszystkich właścicieli budynków, od których odbierany jest popiół. Pieniądze uzyskane z tych opłat można przeznaczyć na inwestycje w kilka małych kotłowni gazowych do zasilania w ciepło budynków na starówce, w których nie ma możliwości wykonania kotłowni obiektowych.

6. Termomodernizacja i korzyści:

Zdecydowanie najlepszym rozwiązaniem jest kompleksowe działanie –termomodernizacja wraz z wymianą źródła ciepła. Poniższa tabela pokazuje oszczędności. Istotnym elementem jest właściwe ocieplenie budynku, zastosowanie dobrej jakości materiałów, które nie przysporzą niespodzianek w przyszłości i wyeliminowanie mostków termicznych. Źle wykonana termomodernizacja (np. brak ocieplenia fundamentów czy dachu / stropodachu, błędy w ociepleniu szpalet) nie zagwarantuje oczekiwanych rezultatów.

Warianty działań usprawniających efektywność energetyczną i ograniczających emisję szkodliwych substancji na przykładzie typowego domu jednorodzinnego o powierzchni 125 m²

Koszt termomodernizacji domu o powierzchni użytkowej 125m² wraz z wymianą kotła, zainstalowaniem zaworów termostatycznych to ok 45 – 50 tys. pln, roczne oszczędności przekraczają 3,3 tys. pln, a inwestycja zwróciłaby się po niespełna 14 latach (dane w tabeli: murator plus). Takiej korzyści nie da żadna lokata w banku, nie wspominając o korzyściach dla zdrowia. W tabeli powyżej nie uwzględniono dotacji ani dopłat.

7. Wprowadzenie gratyfikacji dla osób ogrzewających budynki w sposób ekologiczny np. gazem lub za pomocą instalacji OZE .

Proponujemy zwolnienie z podatku od nieruchomości lub obniżenie stawki podatku. Obecnie obowiązuje stawka najwyższa z możliwych jaką przewiduje ustawa.

Innym rozwiązaniem mogło by być wprowadzenie dopłat do ogrzewania ekologicznego.

Wdrażane do tej pory działania przewidują wsparcie finansowe tylko dla emitentów zanieczyszczeń, dlatego należy pochylić się nad właścicielami budynków ogrzewanych w sposób bezemisyjny lub niskoemisyjny.

8. Uchwalenie jako prawo lokalne - podatku "ekologicznego"

Podatek ekologiczny mógłby wynieść np. 1 pln dla ogrzewających gazem/prądem/OZE za obiekt lub 0,01 pln za 1mkw powierzchni użytkowej natomiast dla osób ogrzewających budynki paliwami stałymi wynosiłby 10 lub 100 więcej za obiekt / lub mkw czyli 10 lub 100 pln. Pieniądze uzyskiwane w ten sposób gmina BEZ uszczuplania własnego budżetu mogłaby przeznaczyć na dotację dla najuboższych mieszkańców (termomodernizację z wymianą źródła ciepła, programy osłonowe czyli dopłaty do ekologicznego ogrzewania) lub do "zielonych projektów"

9. Wprowadzenie w roku 2025 zakazu stosowania paliw stałych do ogrzewania

W Krakowie zakaz będzie obowiązywał od września 2019 r. - jest to zatem możliwe.

Docelowo Pszczyna powinna stać się strefą wolną od spalania paliw stałych takich jak węgiel i drewno (w wyniku spalania drewna dochodzi do bardzo wysokiej emisji rakotwórczego benzoapirenu do powietrza). Ze względu na ukształtowanie terenu, brak korytarzy przewietrzających, brak przemyślanej polityki urbanistycznej jest to jedyna szansa na czyste powietrze.

Z poważaniem

Kampania Obywatelska Nie Dokarmiaj Smoga

16 stycznia 2019 r.

Aleksandra Antes-Szewczyk, Marcin Bienioszek (POPP Pszczyna), Joanna Wolany „Rowerowa Pszczyna”, Grzegorz Kołeczko, dr n.med. Marcin Leśniewski, Mateusz Musik, Joanna Woźnica, Mirela Swoboda, Aneta Ulczok.

Kampania Obywatelska Nie Dokarmiaj Smoga oficjalnie działa od 7 listopada 2017 r.

Jesteśmy grupą mieszkańców gminy Pszczyna, która dąży do tego, aby powietrze w gminie Pszczyna (i pozostałych gminach Powiatu Pszczyńskiego) było bezpieczne dla zdrowia i życia! Działania, które podejmujemy mają doprowadzić do znacznej poprawy jakości powietrza czyli do stanu zgodnego z prawem i bezpiecznego dla zdrowia.

Napisaliśmy wniosek do Rady Miejskiej w Pszczynie gdyż uważamy, że działania burmistrza Pszczyny Dariusza Skrobola w zakresie likwidacji niskiej emisji są niewystarczające, natomiast środki finansowe przeznaczone na tę walkę nieadekwatne do skali problemu.

W celu usprawnienia komunikacji pomiędzy Państwem a naszą grupą proponujemy przysyłać korespondencję na adres mailowy niedokarmiajsmoga@gmail.com , a jako osobę do kontaktu proponujemy panią Aleksandrę Antes-Szewczyk.